

لایه های استراتژیک روابط ایران و هند

چراغ سبز هند به صادرات گاز طبیعی ایران به چین

اخیر جناب آقای زنگنه از پاکستان ما شاهد دیدار وزیر نفت هند از ایران بودیم. بنابراین کار در حال حاضر بصورت دو جانبه پیش می‌رود. ایران انرژی فوکس: به اعتقاد شما مسئله اصلی که مانع پیشرفت این پروژه می‌گردد چیست؟

جناب آقای سینگ: نگرش ما به این پروژه از منظر موانع نمی‌باشد. از همین رو موافقت سیاسی خود را با انجام این پروژه اعلام کرده‌ایم. قبلاً تصور می‌شد که هند ملاحظاتی در این خصوص داشته باشد ولی ما اینک چراغ سبز را نشان داده‌ایم. ایران انرژی فوکس: صحنه‌هایی در خصوص حضور یک کنسرسیوم خارجی در ساخت و مدیریت این خط لوله شنیده می‌شود. اگر چنین باشد یا حتی بدون حضور چنین کنسرسیومی چه کسی مسئولیت امنیت آنرا به عهده خواهد گرفت.

جناب آقای سینگ: پاساژگونی به این سؤال زود است. چون ما هنوز در مرحله انعقاد یادداشت تفاهم هستیم. من فکر نمی‌کنم در خصوص پروژه‌ای با ابعاد و پیچیدگی این پروژه ما باید به این شکل عمل کنیم ایران دارای تجربه لوله گذاری و تأمین امنیت آنها می‌باشد که نمونه آن پروژه خط لوله گاز ایران به ترکیه می‌باشد. بر این اساس ما امیدواریم که تجربه ایران و حسن نیت تمامی طرفهای ذینفع به پیشبرد این پروژه کمک نماید. البته ماهیت کار و تقسیم مسئولیتها باید بعداً مشخص شود.

ایران انرژی فوکس: روابط موجود هند با کشور قطر در زمینه گاز طبیعی مایع چه تأثیری بر این پروژه خواهد داشت.

جناب آقای سینگ: ما با کشور قطر ارتباطاتی در این زمینه داریم. اخیراً قطر دیداری رسمی از هند داشتند و بطور اصولی توافق گردید که مناسبات دو کشور گسترش یابد. هند یک شبه قاره می‌باشد بر این اساس ما بدنبال مجموعه‌ای از رویکردهای مختلف هستیم.

ایران انرژی فوکس: قابل درک است که هند بعزت وسعت بازارش نیاز به تأمین کنندگان مختلف دارد. مع ذلک ممکن است این مسئله منجر به برخورد منافع میان هند از یک سو و

میلیون تن گاز طبیعی مایع مذاکره نموده‌ایم و همان شرایط باید در خصوص خرید دو و نیم میلیون تن گاز اضافی نیز اعمال شود. ایران انرژی فوکس: هند چه برنامه‌هایی را برای فعالیت های تجاری خصوصاً در بخش گاز در ایران در دست دارد؟

جناب آقای سینگ: ما برای فعالیت های آتی خود در ایران یک رویکرد دو سویه را در نظر گرفته‌ایم. ما هم علاقمند به خرید گاز طبیعی مایع و هم گاز از طریق خط لوله که از غلظت کمتری برخوردار می‌باشد هستیم. ما می‌توانیم از گاز طبیعی مایع در فعالیتهای پایین دستی احتمالاً در بخشهای جنوبی کشور و از گاز خط لوله عمدتاً برای تولید برق در شمال کشور استفاده نماییم. ایران انرژی فوکس: بنابراین می‌توان گفت که هند اساساً مایل است که بازار اصلی گاز ایران باشد تا بخشی از زنجیره انتقال گاز ایران به بازارهای دیگر جهان؟

جناب آقای سینگ: بله، در حال حاضر همینطور می‌باشد. البته وزیر نفت هند امکان ادامه خط لوله گاز ایران به چین در آینده را ذکر نموده است که احتمالاً مرحله بعدی کار خواهد بود.

ایران انرژی فوکس: آیا تاکنون پیش بینی قیمتی هم از گاز ایران داشته‌اید؟

جناب آقای سینگ: خیر، تاکنون توافقی در این خصوص حاصل نشده است. البته، طبیعی است که قیمت این نوع گاز ابتدا از سوی ایران پیشنهاد خواهد شد و ما نیز با توجه به اینکه می‌خواهیم از آن برای تولید برق استفاده نماییم قیمت پیشنهادی خود را بر اساس مقایسه هزینه آن با هزینه ذغال سنگ که سوخت فعلی مورد استفاده برای این منظور می‌باشد ارائه خواهیم داد.

ایران انرژی فوکس: جناب آقای زنگنه وزیر نفت ایران اخیراً دیداری از پاکستان داشتند که طی آن یادداشت تفاهمی را در خصوص خط لوله گاز ایران، هند و پاکستان به امضاء رساندند. آیا امکان برگزاری مذاکرات سه جانبه در خصوص این پروژه در آینده نزدیک وجود دارد؟

جناب آقای سینگ: فعلاً خیر. همانطور که می‌دانید قبل از دیدار

نشوبه ایران انرژی فوکس در تاریخ بیستم تیرماه ۱۳۸۴ مصاحبه‌ای را با آقای سینگ سفیر هندوستان در ایران که از نزدیک با مسائل سیاسی و اقتصادی ایران آشنایی دارد، برگزار نمود که طی آن ایشان به تشریح برخی جزئیات مربوط به معامله اخیر فروش گاز مایع طبیعی ایران به هندوستان و قرارداد خط لوله ایران، پاکستان و هند و همچنین برخی مسائل دیگری که به روابط دو کشور در زمینه انرژی مربوط می‌گردد پرداختند.

نشوبه ایران انرژی فوکس: اگر اجازه دهید قدری در خصوص توافق اخیر در خصوص صدور گاز مایع طبیعی ایران به هند صحبت نمایم. این پروژه نظر به حجم عظیم آن و ظرفیتی که برای گشودن مرحله نوبی در روابط دو کشور در زمینه انرژی دارد تحول بزرگی بشمار می‌رود. ممکن است نظرات جنابعالی را در خصوص این توافق، جزئیات مربوط به حجم آن، نحوه انعقاد آن و همچنین نگرش طرف هندی نسبت به آن بدانیم؟

جناب آقای سینگ: توافق اخیر برای صدور پنج میلیون تن گاز طبیعی مایع در سال حاصل شده است که طبق معاملات پای یک که معمولاً ایران با این روش با شرکای خارجی خود کار می‌کند معادل ۶۰ هزار بشکه در روز محسوب می‌شود. ما همچنین پیشنهاد داده‌ایم که در حوزه جوفیر که طبق برآوردی هزار بشکه در روز تولید خواهد داشت مشارکت نماییم که مورد قبول طرف ایرانی قرار گرفته است علاوه بر آن هند برای خرید دو و نیم میلیون تن دیگر گاز طبیعی مایع از ایران اظهار علاقه نموده است اما در مورد شرایط و نحوه انجام آن توافق حاصل نگردیده است.

ایران انرژی فوکس: آیا علت عدم حصول توافق برای خرید دو و نیم میلیون تن گاز اضافی جنبه سیاسی دارد یا ملاحظات فنی دخیلی می‌باشد؟

جناب آقای سینگ: اختلاف نظر ما عمدتاً بر سر شرایط و نحوه انجام این معامله بوده است. طرف ایرانی خواهان مذاکره مجدد در مورد برخی شرایط مربوط به این معامله بود در حالیکه طرف هندی معتقد بود که ما با طرف ایرانی در خصوص خرید پنج



آقای سینگ: اینجانب زمانی که آقای احمدی نژاد شهردار تهران بودند، افتخار ملاقات با ایشان را داشتم و ایشان را فردی عملگرا و صریح یافتم. اطمینان دارم که با مدیریت ایشان روند تصمیم گیری در خصوص مسائل اقتصادی شتاب بیشتری خواهد گرفت

کرده اند که اقتصاد کشور شدیداً تحت کنترل دولت بوده اند. بر این اساس کار کردن در محیطی که کنترل دولت و مقررات حاکم زیاد می باشد برای آنها بیگانه نیست. آنها تیمی از وکلای خود را به همراه می آورند تا به مسائل حقوقی اینچنین رسیدگی کنند.

ایران انرژی فوکس: شما فرمودید که به شرکتهای هندی توصیه کرده اید که در ایران فعالیت نمایند. علت این توصیه شما چیست؟

جناب آقای سینگ: نخست اینکه ایران دارای انرژی و مواد خام می باشد. دوم آنکه از جمعیت زیاد و زیرساختهای کاملاً پیشرفته برخوردار می باشد که حتی در برخی از زمینه ها پیشرفته تر از هند می باشد. بعنوان مثال بزرگراههای ایران دارای استاندارد بین المللی می باشند. اما در برخی زمینه های دیگر نظیر بنادر نیاز به کار بیشتری می باشد.

ایران انرژی فوکس: در پایان مایلیم بدانیم که آیا نگرش اصلی هند نسبت به فرصتهای تجاری موجود در ایران با انتخاب جناب آقای احمدی نژاد به ریاست جمهوری این کشور تغییر کرده است یا خیر؟

جناب آقای سینگ: من فکر نمی کنم که نیازی به پیش داوری باشد. از نظر ما هر دولتی که در ایران بر سر کار بیاید یک دولت دوست می باشد. اینجانب زمانی که آقای احمدی نژاد شهردار تهران بودند افتخار ملاقات با ایشان را داشتم و ایشان را فردی عملگرا و صریح یافتم. اطمینان دارم که با مدیریت ایشان روند تصمیم گیری در خصوص مسائل اقتصادی شتاب بیشتری خواهد گرفت. ما مشکل خاصی را در روابط خود با ایران نمی بینیم.

مناسبی برای فعالیت کشورهای خارجی می باشد. ایران انرژی فوکس: بحثهایی در مورد چگونگی همکاری شرکتهای هندی با شرکتهای داخلی یا شرکتهای اروپایی در غالب سرمایه گذاریهای مشترک صورت گرفته است. نحوه این همکاری را چگونه می بینید؟

جناب آقای سینگ: من موردی را سراغ ندارم که شرکتهای هندی بدنبال مشارکت با کشورهای اروپایی باشند زیرا در برخی زمینه های خاص شرکتهای هندی نمی توانند شریکی بجز شرکای ایرانی داشته باشند. البته برای کار با ایران بهتر است به سراغ برخی زمینه هایی که وابستگی متقابل میان طرفین وجود دارد برویم تا اینکه طرف ثالثی را درگیر نماییم.

ایران انرژی فوکس: شرکتهای هندی در نگرش خود به ایران چه نگرانیهایی دارند و چه ریسکهایی را برای خود متصور شوند و فرصتهای عمده ای که جدای از فراوانی منابع انرژی برای آنها وجود دارد کدامند؟

جناب آقای سینگ: امروز ما نه تنها به بازار ایران بلکه به بازار منطقه در زمینه های گاز و فولاد و صنایع دیگر چشم دوخته ایم. شرکتهای هندی همچنین فرصتهای موجود برای صادرات به هند از این کشورها را از نظر دور نداشته اند. با توجه به دورنمای توسعه اقتصادی هند، کشور ما به یکی از واردکنندگان بزرگ فولاد، آلومینیوم و دیگر فرآورده ها تبدیل خواهد شد.

من فکر می کنم ریسکها و تهدیدهای موجود در بازار ایران همانی هستند که مابطور معمول در بازارهای دیگر جهان با آنها مواجه هستیم. این ریسکها عمدتاً جنبه ژئوپولیتیک دارند و این موضوعی است که در مورد تمامی کشورهای حوزه خلیج فارس صادق می کند.

ایران انرژی فوکس: آیا ساختار و ابهامات حقوقی موجود در قراردادها از نظر شما یک تهدید محسوب نمی شود؟

جناب آقای سینگ: شرکتهای ما در شرایطی در هند رشد

ایران و قطر از سوی دیگر شود. آیا اینطور نیست؟ جناب آقای سینگ: ایران و قطر تنها تأمین کنندگان بازار گاز مایع طبیعی جهان نیستند. گاز مایع طبیعی امروز عرصه جدیدی می باشد و بازیگران زیادی دارد.

ایران انرژی فوکس: فشار امریکا بر روند تصمیم گیری هند در خصوص گزینه هایش در مورد تأمین انرژی چه تأثیری خواهد داشت؟ آیا این فشار بر روابط هند با ایران اثرگذار خواهد بود؟

جناب آقای سینگ: روابط هند با ایالات متحده و ایران در حال توسعه و گسترش می باشد. کشور هند اقتدر وسیع است که نمی تواند به روابطش با دیگر کشورها از منظر این یا آن نگاه نماید. دوستان ما این مسئله را درک می کنند و ما هم به آنها توضیح داده ایم. ایران کشوری است که در همسایگی مستقیم ما قرار دارد و ما دارای مناسبات تاریخی و فرهنگی با این کشور هستیم. واقعیات عصر ما حاضر نیز اهمیت ایران را از نظر تأمین نفت و گاز از خلیج فارس و دسترسی ترانزیت به افغانستان و آسیای میانه و از آنجا به اروپا گوشزد می نماید. ما روابط خود را با ایران استراتژیک می دانیم. این روابط بر یک عنصر اقتصادی واحد نظیر نفت و گاز متکی نمی باشد بلکه یک رابطه چند لایه ای است که روز بروز غنای بیشتری می یابد.

ایران انرژی فوکس: شرکتهای مختلف هندی منجمله شرکتهای فعال در زمینه نفت و گاز در سالهای اخیر به ایران آمده اند که از آن جمله می توان به شرکت نفت هند و شرکت نفت و گاز طبیعی این کشور اشاره کرد. عمده فعالیتهای این کشورها در ایران و استراتژی سیاسی بلندمدت هند برای کار با ایران در زمینه های نفت و گاز چیست؟

جناب آقای سینگ: بخشی از فعالیت های مشترک ما در بخش صنایع بالادستی را نفت تشکیل می دهد. شرکت نفت و گاز طبیعی هند باید کار خود را در حوزه جوفیر آغاز نماید. این شرکت همچنین در حوزه ساحلی فارسی در خلیج فارس فعال می باشد. علاوه بر آن ما بدنبال فعالیت های بالادستی گاز در ایران هستیم و کنسرسیومی میان شرکت نفت هند و شرکتهای ایرانی برای کار در یکی از فازهای به مناقصه گذارده شده در حال شکل گیری می باشد.

ایران انرژی فوکس: مزیت رقابتی شرکتهای هندی در چیست؟

جناب آقای سینگ: مشخص است که شرکتهای هندی توانایی رقابت در سطح جهان را دارند در غیر این صورت به ایران نمی آمدند. ایران بخاطر ارزان بودن انرژی و وجود مواد خام مکان

